

Tiina Väre

Muutosten tuulissa

Tervehdys, hyvä *Muinaistutkijan* lukija, arkeologian ystävä!

Suomen arkeologisen seuran jäsenaviisi on tänä viime vuosina käynyt läpi monenlaiset mullistukset. Merkittävin niistä lienee lehden siirtyminen digitaaliseen muotoonsa, journal.fi-alustalle, joka kokoaa kattauksen maamme tärkeimpiä tiedelehtiä ja muita julkaisusarjoja. Siirtymän myötä *Muinaistutkijan* painamisesta on luovuttu. Osa tilaajista ehkä ajattelee, että oli (digi)aikakin; onhan lehti nyt helpommin saatavilla lähes missä ja milloin tahansa. Toiset ehkä jäävät vielä kaipailemaan kuvainnollista painomusteen tuoksua sormenpäissään.

Formaatin muutoksen ohella lehtemme on joitain vuosia sitten siirtynyt vertaisarvioitujen suomenkielisten tiedejulkaisujen arvoisaan joukkoon. Lisäksi *Muinaistutkijassa* julkaistaville artikkeleille on päätetty hankkia pysyvät, digitaalisen dokumentin yksilöivät, samalla niihin viittaamista ja uudelleenkäyttöä helpottavat doi-tunnukset. Vaikka tämän profiilinkohotuksen myötä toivomme runsasta kontribuutiota nimenomaan vertaisarvioitavien tiedeartikkelien muodossa, kirjoittaja voi edelleen valita julkaisun myös ilman vertaisarvioprosessia. Erilaiset kolumnit, kommentit, katsaukset ja puheenvuorot eivät ole katoamassa minnekään.

Eräänlainen uudistus ovat jatkossa ilmestyvät teemanumerotkin, jollainen myös tämä, arkeologiaa yhteiskunnan osana (ja ehkä päinvastoin) käsittelevä numero on. Sen artikkelit esittelevät arkeologien yhteistyötä muiden yhteiskunnallisten toimijoiden, kuten seurakuntien (Väre & Lipkin) tai koululaisten ja metallinpaljastajaharrastajien kanssa (Modarress), pohtivat arkeologeja ja arkeologiaa toimijoina lainsäädännön ympäristössä (Åkerblom & Lipkin), kokoavat arkeologisten harrastajaseurojen historiaa (Väisänen & Fast), esittelevät herkullisia keinoja menneisyyden elävöittämiseksi (Lares) ja puivat Muonion 2022 Mullankaivajat-yleisöprojektin satoa (Kallio-Seppä & Tranberg).

Kuulemme mieluusti lukijoitamme tulevia numeroita teemoitettaessa selvittääksemme, millaiset aiheet arkeologian kentällä kulloinkin eniten kiinnostavat. Toivotamme teemanumeroille lämpimästi tervetulleiksi myös vierailevat toimittajat. Tämän vuoden neljännen numeron ja ensi vuoden kolmannen numeron teemat on päätetty; ne ovat ”Tekstiiliarkeologia” sekä ”Tasa-arvo ja yhdenmukaisuus”. Teemojen tuleekin olla suhteellisen laajoja, jotta saamme kielialueeltamme (suomen ja ruotsin kielet) riittävän määrän materiaalia kokonaisen numeron toteuttamiseksi. Suinkaan kaikilla numeroilla ei silti ole teemaa, vaan osa on niin sanottuja ”sekanumeroita”, kuten me toimituskunnassa olemme niitä hellyydellä nimittäneet. Näihin numeroihin toivomme teemanumeroiden ulkopuolisia tekstejä. Tällainen on tämän vuoden kolmas numero.

Muiden uudistusten ohella taidan minäkin tavallani olla sellainen. Tämä numero, jonka pääkirjoitusta parhaillasi luet, on ensimmäinen, jota virallisesti päätoimitan Sanna Lipkinin kanssa. Olen luonnontieteelliseen arkeologiaan suuntautunut tutkija ja Suomen arkeologisen seuran halli-

tukseen liityin tällä kaudella. Olen syntynyt samana vuonna *Muinaistutkijan* kanssa ja valmistunut filosofian maisteriksi (pääaineena yleinen arkeologia) Oulun yliopistosta vuonna 2010. Valmistumistani seuranneiden jatko-opintojen päätteeksi väittelin vuonna 2017 aiheenani monitieteelliset, kotimaiset muumiotutkimukset. En juuri vastaa populaaria mielikuvaa lasta kädessään seikkailevasta, kaivavasta arkeologista. Mutta kuten tiedämme, arkeologia on paljon muutakin kuin kaivamista, vaikka yhteiskunnallisesti usein tulemmekin näkyviksi nimenomaan mainitun aktiviteetin kautta. Tutkijoina olemme perinteisesti olleet touhukkaita lainaamaan syrjimättä ja alati laajemmin muiden tieteenalojen osaamista ja työkaluja. Näin myös minä. Työni tapahtuukin pääasiassa erilaisissa laboratorioissa. Nykyisin teen ensisijaisesti stabiili-isotooppitutkimusta, mutta aivan viime aikoina olen löytänyt itseni proteomiikan laboratoriosta uudenlaisiin liemiin ja litkuihin sotkeutuneena, jälleen kerran oppimassa uutta.